

(Ф 03.02 – 91)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Факультет транспорту, менеджменту і логістики
Кафедра організації авіаційних перевезень

ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор

_____ –
« ____ » _____ 2019р.

Система менеджменту якості

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Ефективність авіаційних перевезень»

Галузь знань: 27 «Транспорт»
Спеціальність: 275 «Транспортні технології (на повітряному транспорті)»
Спеціалізація: 275.04 «Транспортні технології (на повітряному транспорті)»
Освітньо-професійна програма: «Організація перевезень і управління на транспорті (повітряному)»

Курс – 4 Семестр – 7,8

Аудиторні заняття	– 75	Диференційований залік	– 7 семестр
Самостійна робота	– 120	Екзамен	– 8 семестр
Усього (годин/кредитів ECTS) – 195/6,5			
Курсова робота – 8 семестр			

Індекс НБ-6-275/16-3.1.27

СМЯ НАУ НП 19.01-01-2019

Навчальну програму дисципліни «Ефективність авіаційних перевезень» розроблено на основі освітньо-професійної програми та навчального плану № НБ-6-275/16 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальністю 275 «Транспортні технології (на повітряному транспорті)» спеціалізацією 275.04 «Транспортні технології (на повітряному транспорті)» освітньо-професійною програмою «Організація перевезень і управління на транспорті (повітряному)» та відповідних нормативних документів.

Навчальну програму розробила:

доцент кафедри організації
авіаційних перевезень _____ І. Борець

Навчальну програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри спеціальності 275 «Транспортні технології (на повітряному транспорті)» (спеціалізації 275.04 «Транспортні технології (на повітряному транспорті)» освітньо-професійної програми «Організація перевезень і управління на транспорті (повітряному)») – кафедри організації авіаційних перевезень, протокол № ____ від « ____ » _____ 2019р.

Завідувач кафедри _____ Г. Юн

Навчальну програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради факультету транспорту, менеджменту і логістики, протокол № ____ від « ____ » _____ 2019 р.

Голова НМРР _____ І. Шевченко

УЗГОДЖЕНО
Декан ФТМЛ

_____ О.Ільєнко
" ____ " _____ 2019 р.

Рівень документа – 3б
Плановий термін між ревізіями – 1 рік
Контрольний примірник

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальна програма навчальної дисципліни «Ефективність авіаційних перевезень» розроблена на основі «Методичних вказівок до розроблення та оформлення навчальної та робочої навчальної програм дисциплін», введених в дію розпорядженням від 16.06.2015р. №37/роз.

Дана дисципліна є складовою теоретичною основою знань та вмінь для вивчення технологічних дисциплін підготовки фахівців в області організації перевезень і управління на транспорті.

Метою викладення дисципліни є забезпечення формування системи наукових знань та практичних навичок у фахівців з організації авіаційних перевезень в області оцінки ефективності організації та функціонування складових елементів перевізного процесу для прийняття ефективних рішень на повітряному транспорті.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- оволодіння теоретичними викладками з питання оцінки ефективності;
- оволодіння теоретичними знаннями та практичними навичками застосування методів оцінки ефективності авіаційних перевезень.

У результаті вивчення даної навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- визначення поняття «ефективність»;
- види ефективності;
- методи оцінки ефективності авіаційних перевезень;

вміти:

- самостійно визначати критерії ефективності;
- самостійно розробляти моделі оцінки ефективності авіаційних перевезень для прийняття рішень;
- самостійно проводити розрахунки за побудованими моделями оцінки ефективності з використанням прикладних програм;
- аналізувати отримані результати розрахунків за моделями оцінки ефективності та формувати рекомендації для особи, що приймає рішення.

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з двох навчальних модулів, а саме:

- навчального модуля №1 «Елементи теорії ефективності»;
- навчального модуля №2 «Методи визначення ефективності авіаційних перевезень», які є логічно завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчального плану, засвоєння яких передбачає проведення модульних контрольних робіт та аналіз результатів їх виконання.

Окремим третім модулем (модуль №3) є курсова робота (КР), яка виконується у восьмому семестрі. КР є важливою складовою закріплення та поглиблення теоретичних та практичних знань та вмінь, набутих студентом у процесі засвоєння навчального матеріалу дисципліни.

Навчальна дисципліна «Ефективність авіаційних перевезень» базується на знаннях таких дисциплін, як: «Авіаційні пасажирські перевезення», «Авіаційні вантажні перевезення» та є базою для вивчення таких дисциплін, як: «Техніко-економічні

дослідження розвитку транспорту», «правління якістю, ризиками та аудит авіапідприємств» та інших.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Модуль №1 « Елементи теорії ефективності».

Тема 2.1.1. Предмет, мета та основні завдання навчальної дисципліни

Предмет, мета та основні завдання навчальної дисципліни. Місце навчальної дисципліни в системі підготовки фахівців. Рейтингова система оцінювання знань. Основна та додаткова література.

Тема 2.1.2. Поняття ефективності при організації авіаперевезень.

Сутність ефекту та ефективності. Визначення ефективності. Види ефективності. Абсолютна та відносна ефективність.

Тема 2.1.3. Критерії ефективності авіаперевезень.

Критерії ефективності. Методи оцінки ефективності в задачах з багатьма критеріями. Безрозмірні критерії ефективності. Принцип раціонального господарювання та критерії витрати-ефективність.

Тема 2.1.4. Економічна ефективність.

Ефективність інвестиції. Ефективність по Парето. Коефіцієнти еластичності у виробничих функціях. Зв'язок критерію ефективності з коефіцієнтом дисконту та остаточною вартістю.

Тема 2.1.5. Технічна ефективність.

Ефективність вузла, ефективність системи. Специфіка ефективності військових систем. Ефективність у життєвому циклі повітряного судна. Коефіцієнт вагової віддачі в проектуванні повітряного судну.

Тема 2.1.6. Ефективність управління.

Ефективність статичних, динамічних систем. Інтегральні критерії в транспортних задачах. Приклад з авіації.

Тема 2.1.7. Позасистемна ефективність.

Позатранспортна ефективність. Ефективність логістичних систем, аутсорсінг. Приклади застосування нетрадиційних видів транспорту.

Тема 2.1.8. Фактор невизначеності та ефективність

Природа невизначеності на транспорті. Нечіткі (розмиті) множини. Методи оцінки ефективності в умовах невизначеності.

Тема 2.1.9. Ресурсний підхід забезпечення ефективності авіаперевезень.

Роль людського фактору у прийнятті ефективного рішення в умовах невизначеності.

2.2. Модуль №2 « Методи визначення ефективності авіаційних перевезень».

Тема 2.2.1. Загальні показники ефективності діяльності авіапідприємств.

Загальні показники: кількість авіаперевезень на одиницю витрат ресурсів; прибуток на одиницю загальних витрат; рентабельність діяльності; доля приросту авіапослуг за рахунок інтенсифікації виробництва; народногосподарський ефект використання одиниці авіапослуг.

Тема 2.2.2. Показники ефективності використання праці (персоналу).

Показники ефективності використання праці (персоналу): темп зростання продуктивності праці; доля приросту авіапослуг за рахунок збільшення продуктивності праці; абсолютне і відносне вивільнення працівників; коефіцієнт використання корисного фонду робочого часу; трудомісткість одиниці авіапослуг; зарплатоємкість.

Тема 2.2.3. Показники ефективності використання виробничих фондів та фінансових коштів.

Показники ефективності використання виробничих фондів: загальна фондвіддача; фондвіддача активної частини основних фондів; рентабельність основних фондів; фондомісткість одиниці продукції; матеріаломісткість одиниці продукції; коефіцієнт використання найважливіших видів сировини і матеріалів.

Показники ефективності використання фінансових коштів: оборотність оборотних коштів; рентабельність оборотних коштів; відносне вивільнення оборотних коштів; питомі капітальні вкладення (на одиницю приросту потужності або послуг (авіаперевезень)); рентабельність капітальних вкладень; термін окупності капітальних вкладень і ін.

Тема 2.2.4. Методи та моделі визначення технічної ефективності авіаційних перевезень.

Оцінка потужності парку повітряних суден авіакомпанії. Продуктивність засобів автоматизації та механізації. Визначення забезпеченості регіону мережею повітряних ліній. Показники пропускної здатності аеропорту: злітно-посадкової смуги; перону; терміналів; під'їзних колій. Оцінка рівня механізованої та автоматизованої праці по основних процесах технологічного обслуговування пасажирів і вантажів в аеропортах. Математичні моделі оцінки ефективності обслуговування пасажирів та вантажів в аеропортах за технічними критеріями.

Тема 2.2.5. Методи визначення якості та експлуатаційної ефективності авіаційних перевезень.

Міжнародне та національне регулювання перевезення вантажів повітряним судном. Визначення продуктивності повітряного судна, річного нальоту, рейсової швидкості польоту. Середня дальність перевезень. Визначення регулярності польотів. Показники безпеки польотів. Модель визначення оптимального маршруту перевезень. Модель оптимального розподілу парку повітряних суден.

Тема 2.2.6. Методи визначення економічної ефективності авіаційних перевезень.

Визначення доходів, собівартості, рентабельності авіаперевезень. Задача управління доходністю авіарейса, ціноутворення в реальному часі (моделі Yield Management). Оцінка економічної ефективності лізингу повітряних суден.

2.3. Модуль №3 «Курсова робота».

Курсова робота (КР) з дисципліни виконується у восьмому семестрі, відповідно до затверджених в установленому порядку методичних рекомендацій, з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та вмінь, набутих студентом у процесі засвоєння всього навчального матеріалу дисципліни. Виконання КР за темою «Методи та моделі оцінки ефективності авіаційних перевезень» є важливим етапом у підготовці до виконання дипломного проекту майбутнього фахівця з організації перевезень і управління на

транспорті. Курсова робота охоплює всі етапи підготовки проекту, включаючи побудову та апробацію методів та моделей оцінки ефективності авіаційних перевезень.

Виконання, оформлення та захист КР здійснюється студентом в індивідуальному порядку відповідно до методичних рекомендацій.

Час, потрібний для виконання КР, – 30 годин самостійної роботи.

3. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

3.1. Основні рекомендовані джерела

3.1.1. Костромина Е.В. Авиационный маркетинг - М.: НАУ ВКШ «Авиабизнес», 2003г. – 383с.

3.1.2. Экономика, организация и планирование гражданской авиации / Под ред. А.В. Мирошникова. – М.:Транспорт, 1983. – 240 с.

3.2. Додаткові рекомендовані джерела

3.2.1. Кулаев Ю.Ф. Экономическая оценка технических решений и инвестиционных проектов на воздушном транспорте: краткие методические рекомендации. – К.: КМУГА, 1996.

3.2.2. Яценко Л.А. Обоснование типового состава воздушных судов для авиалиний. – К.: КИИГА, 1985.

3.2.3. Яценко Л.А. Обоснование технологических схем комплексного транспортного обслуживания пассажиров и грузовой клиентуры. - К.: КИИГА, 1988. – 104 с.

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				